

5.Sınıf Cümlede Anlam Çalışma Kağıdı PDF

Adım 1 Aşağıdaki cümlelerde kişisel görüş, beğeni, duygu ifade eden sözcükleri tespit edip örnekteki gibi gösteriniz.

Cümleler	Görüş, Beğeni, Duygu İfade Eden Sözcükler
Mavi en sevdiğim renktir.	en sevdiğim
Bahçedeki çiçekleri çok beğeniyorum.	
Köpekleriniz ne kadar da sevimli!	
Bence sen yanlış düşünüyorsun.	
Biz çocuklar evimizi çok beğendik.	
Kitap ve gazete yayımı işi bizim can davamızdır.	
Bilirsiniz ki ben, politika işlerinden hiç hoşlanmam.	

- Söyleyenin **kişisel görüşlerini, beğenilerini, duygularını** vb. ifade eden cümleler, **öznel** cümlelerdir.

Adım 2 Aşağıdaki cümlelerin kişisel görüş ifade edip etmediklerini tespit edip örnekteki gibi işaretleyiniz.

Cümleler	Kişisel Görüş İfade Eder	Kişisel Görüş İfade Etmez.
Mavi en sevdiğim renktir.	✓	
Gökkuşağında yedi renk vardır.		✓
Konya, Türkiye'nin bir ilidir.		
Konya dünyanın en iyi şehridir.		
Ertesi gün, tarih imtihanı vardı.		
Tarih sınavı çok zordu.		
Atatürk, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı.		

- Söyleyenin kişisel **duygu ve görüşlerini ifade etmeyen**, genel geçer, herkese göre aynı olan, **kişiden kişiye değişmeyen yargıların** olduğu cümleler **nesnel** cümlelerdir.
- Öznel cümleler, **kişisel görüş bildirdiğinden kanıtlanamaz** iken nesnel cümleler **kişiden kişiye değişmeyen, tarafsız görüş bildirdiğinden kanıtlanabilir** cümlelerdir.
- Bir cümlenin kanıtlanabilir olup olmadığı sorulunca, cümlenin öznel mi nesnel mi olduğuna bakmanız yeterlidir.

Adım 3 Aşağıdaki cümlelerin kanıtlanabilir olup olmadığını tespit edip sebebi de örnekteki gibi belirtisiniz.

Cümleler	Kanıtlanabilir	Kanıtlanamaz	Çünkü Özneldir / Nesneldir
Gökkuşağında yedi renk vardır.	✓		Çünkü nesneldir.
Konya dünyanın en iyi şehridir.		✓	Çünkü özneldir.
Eser dört bölüm halinde sinemaya uyarlanmış.			
En iyi tatil, denizde yapılan tatildir.			
Ormanda yapılan tatiller daha iyidir.			
Yazar, bu şiiri hiç güzel yazmamış.			
Yazar bu şiiri iki yılda bitirmiş.			
Babası iki yıldır Güneydoğu'da görev yapıyor.			
Çocuklar müzik dinlemekten çok zevk alır.			
Yöre halkının geçim kaynağı hayvancılıktır.			
Arkadaşımın yeni aldığı kalem çok güzeldi.			

Adım 4 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde duygusal ifadeler hangisinde abartılı ifadeler olduğunu tespit edip örnekteki gibi işaretleyiniz.

Cümleler	Abartılı İfade	Duygusal İfade
Bir haftadır gece gündüz uyumadan çalışıyor.	✓	
Bir arada olduğumuz mutlu bayramları çok özledim.		✓
Çocukların perişan hâlini görünce içim parçalandı.		
Göz yaşlarım sel oldu.		
Yağmur bardaktan boşanır gibi yağıyordu.		
Bu şiiri dinlerken hep hüzünlenirim.		
Ne güzel bir hava, insana huzur veriyor.		
Seni göremeyince çok telaşlandım.		
Yürümekten ayaklarım koptu.		
Dünyalar kadar işim var.		

Adım 5 Aşağıdaki cümlelerde iki varlık birbirine benzetilmiştir. Birbirine benzetilen varlıkları örnekteki gibi bulunuz.

Cümleler	Birbirine Benzetilen Varlıklar
Aslan gibi cesur bir çocuktu.	aslan, çocuk
Çamaşırlar kar gibi beyazdı.	
Adam domates gibi kızardı.	
Yıldırım gibi geçti önümüzden araba.	
Tüm gün arı gibi çalıştı kadın.	
Kale gibi sağlam binalar yapmışlar.	
Mehmetçik aslan gibi kuvvetlidir.	

- Bir varlığın özelliğini anlatmak için o özelliği taşıyan başka bir varlıktan yararlanarak** varlıkların birbirine benzetildiği cümleler **benzetme** cümleleridir.

Adım 6 Aşağıdaki cümleler arasından benzetme cümlelerini tespit edip ✓ işareti ile işaretleyiniz.

Cümleler	Benzetme Cümlesi
Hüseyin amcanın altın gibi bir kalbi vardı.	
Çamaşırlar her yana dağılmış.	
Babam keçi gibi inatçı bir adamdır.	
Kütüphaneden kitap ödünç aldım.	
Kaşları kalem gibiydi.	
Yeni bir öykü yazdım.	
Şimdi tavşan kanı bir çay iyi gider.	

Adım 7 Aşağıdaki cümlelerde iki varlık / durum birbiri ile karşılaştırılmıştır. Birbiri ile kıyaslanan varlık ya da durumları tespit etmeye çalışıp örnekteki gibi gösteriniz.

Cümleler	Karşılaştıran Varlıklar / Durumlar
Çayda da en az kahvedeki kadar kafein bulunur.	çay, kahve
Bu kitabında diğerlerine göre daha ağır bir dil kullanmış.	bu kitap, diğer kitapları
Kebablarından çok künefeleri beğeniliyor.	
Yazın buraları Antalya'dan daha sıcak oluyor.	
Bana göre dil bilgisi konularında en zor konu ses olayları.	
Ahmet de en az benim kadar hızlı koşuyor.	
Balinaların da diğer memeli canlılara benzer özellikleri vardır.	

- Varlıkların ve ya durumların diğerlerinden **benzer ya da farklı yönlerinin belirtildiği, kıyaslandığı** cümleler **karşılaştırma** cümlesidir.
- Daha, gibi, kadar, en, çok, göre, fazla** gibi sözcükler bu cümlelerde sıkça kullanılır.

Adım 8 Aşağıdaki cümleler arasında karşılaştırma cümlelerini tespit edip ✓ işareti ile işaretleyiniz.

Cümleler	Karşılaştırma Cümlesi
İstanbul'un balıkları kadar balıkçıları da hoştur.	
2020 yılında mezun oldum.	
Diğer insanlara göre halimiz vaktimiz yerinde, çok şükür.	
Eskiden mahalleli birbirini korur kollardı, şimdilerde mahalle bile kalmadı	
Kitap okumayı alışkanlık hâline getirmelisiniz.	
Arabadaki erikler de tezgahdakiler gibi taze toplandı.	
Bu öyküsü diğerine göre daha iyi.	

Adım 9 Aşağıdaki cümleler ile ilgili sorulara örnekteki gibi cevap veriniz.

Cümleler	Sorular	Cevaplar
Hasta olduğu için okula gelememiş.	Neden okula gelememiş?	Hasta olduğu için
Onu çağırmadık diye bize küstü.	Neden küstü?	
Yağmurun yağmasıyla herkes içeri kaçıştı.	Herkes neden kaçıştı?	
Yağmur yağınca maç iptal oldu.	Maç neden iptal oldu?	
Gözlerim iyi görmediğinden okurken zorlanırım.	Okurken zorlanma sebebi ne?	

- Cümledeki **yargının bir sebebe bağlı olduğu, yargının bir sebep yüzünden gerçekleştiği** cümlelere **neden – sonuç cümleleri** denir.

Adım 10 Aşağıdaki cümleler arasından neden – sonuç cümlelerini tespit edip ✓ işareti ile işaretleyiniz.

Cümleler	Neden – Sonuç cümlesi
Un kalmadığı için annem börek yapamamış.	
Top patlayınca maçımız yarım kaldı.	
Eve akşam vakti döndüm.	
Yağmur ne güzel yağıyor.	
Yaz geldi diye karıncalar yuvalarından çıktı.	
Bu yıl virüs yüzünden okula gidemedik.	
Virüs ilk olarak Çin’de çıktı.	
Çin’den tüm dünyaya yayılan virüsten korunmalıyız.	

Adım 11 Aşağıdaki cümleler ile ilgili sorulara örnekteki gibi cevap veriniz.

Cümleler	Sorular	Cevaplar
Bu imtihanı geçmek için çok çalıştı.	Ne için çok çalıştı?	İmtihanı geçmek için.
Londra’ya yabancı bir dil öğrenmek üzere geldi.	Ne için geldi?	
Birikmiş faturaları yatırmak için dışarı çıktı.	Niçin çıktı?	
Define bulmak uğruna mezarları kazdılar.	Ne amaçla mezar kazdılar?	
Gözlerim iyi görsün diye gözlük aldık.	Niçin gözlük aldılar?	

- Yargının, eylemin bir amaç için, bir amaç uğruna** yapıldığını bildiren cümleler **amaç – sonuç** cümleleridir.

Adım 12 Aşağıdaki cümleler arasından amaç- sonuç cümlelerini tespit edip ✓ işareti ile işaretleyiniz.

Cümleler	Amaç – Sonuç cümlesi
Erken uyanmak için saatini kurdu.	
Dişlerim çürümesin diye günde üç kez dişlerimi fırçalıyorum.	
Akşam vakitleri bir huzursuzluk çöküyor içime.	
Bu eski kenti bütünüyle ortaya çıkarmak için yıllarca çalıştım.	
Kapının kilidini açmak için anahtarını çıkardı.	
Okullar 2 Kasım’da açılıyor.	
5. Sınıflar yüz yüze eğitime başlıyor.	
Öğrencilere yardımcı olsun diye hazırladım bu siteyi.	

Adım 13 Aşağıdaki cümleler ile ilgili sorulara örnekteki gibi cevap veriniz.

Cümleler	Sorular	Cevaplar
Ödevini bitirirsen dışarıya çıkabilirsin.	Hangi şartı yerine getirirse dışarıya çıkabilir?	Ödevini bitirmek
Erken gelirsen film izleriz.	Hangi şartı yerine getirirse film izleriz?	
Yarın geri vermek üzere kitabımı alabilirsin.	Hangi şartı yerine getirirse kitabı alabilir?	
Yeter ki beni üzme o zaman mutlu oluruz.	Hangi şartı yerine getirirse mutlu olurlar?	
Havuç yersen gözlerin iyi görür.	Hangi şartı yerine getirirse gözleri iyi görür?	

- **Yargının, eylemin gerçekleşmesi için bir koşul (şart)** olan cümleler **koşul – sonuç** cümleleridir.
-

Adım 14 Aşağıdaki cümleler arasından koşul- sonuç cümlelerini tespit edip ✓ işareti ile işaretleyiniz.

Cümleler	Koşul – Sonuç cümlesi
Sosyal bilgiler dersinde Kurtuluş Savaşı’nı öğrendik.	
Ankara’ya gidersek Anıtkabir’i ziyaret edebiliriz.	
Tabaktakiler bitince sofradan kalkabilirsin.	
Bulutlar ne kadar da güzel.	
Sürekli kitap okursam okuduklarımı daha iyi anlayabilirim.	
Seneye 6. sınıf olacağız.	
Kimsenin hakkını yemezsen iyi bir insan olursun.	
Türkçe öğretmenimin adı Hafize.	

Adım 15 Aşağıdaki cümlelerin ne cümlesi olduklarını ✓ işareti ile işaretleyiniz.

Cümleler	Neden – Sonuç	Amaç – Sonuç	Koşul – Sonuç
Seni görmek için geldim.			
Seni görünce çok sevindim.			
Sen de gelersen bana izin verirler.			
Onu üzdüğüm için bana küstü.			
Onunla barışmak için çok uğraştım.			
O da bize katılırsa oyun oynayabiliriz.			
Görseniz bu genci çok beğenirsiniz.			
Dostluğunu kazanmak için hep çabaladım.			
Çok az konuştuğundan onu iyi tanımıyoruz.			

SINAVLAR DEĞİŞSE DE SORULAR HEP KLASİK!